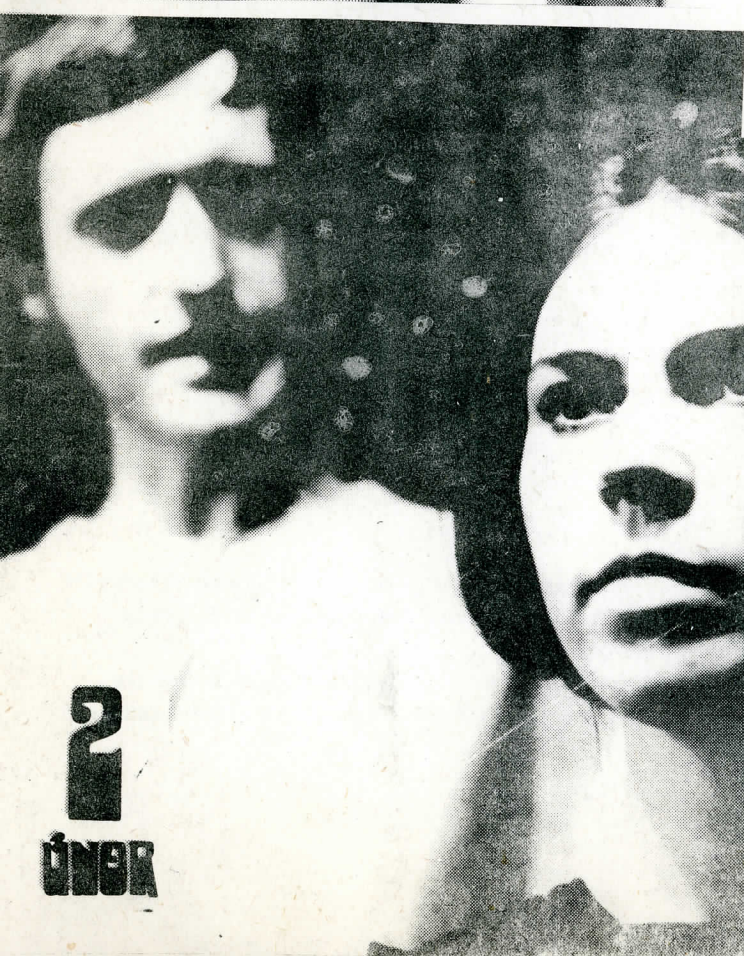

metodický list

PRO SEVEROČESKÉ
AMATÉRSKÉ DIVADLO
A UMĚLECKÝ
PŘEDNES

2
ÚNOR

M E T O D I C K Ý L I S T

pro severočeské amatérské divadlo a umělecký přednes

Vydává: KKS A KV SČDO v Ústí n.L. (Moskevská 12, 400 21 Ústí n.L.)

Rozmnožuje: Služba škole, Chomutov

Redakce: Miloš Dvořák (Činoherní studio SD, Leninova ul., 400 21
Ústí n.L. a redakční radou (J. Doležal, J. Červenková, R.
Felzmann))

Uzávěrka tohoto čísla 11. ledna 1974.

Z d a r m a

Metodický list rozesílá a přihlášky k odběru přijímá:

Josef V y k r á t í l , Riegrova 1591/13, 430 00 Chomutov

Na titulní straně:

Nahoře: snímek z představení hry A.B. Ruzzanta "Koketka", kterou
uvádí v režii A. Douby soubor Tyl, Jablonec n.N. (Petr
Klimeš a Jan Maňaska)

Dole: Hana Krausová jako Elektra v představení Malého divadla
z Ústí n.L. (L. Gyurkó: Elektro, má láska!; režie: R. Felzmann)

Na úvod roku 1974

1. leden je vždy považován za předěl. Nejen proto, že se mění letopočet. Noc před tímto dnem bývá plná veselí a předsevzetí. V práci divadelní a recitátorské nám tento den obvykle připomíná, jak málo času zbývá do premiéry, termínu okresní či vyšší soutěže. Každý divadelník či recitátor už určitě ví, s čím předstoupí před obecenstvo i porotu.

Ale rok nekončí v červnu, koncem sezóny. Amatérský umělecký rok bude tentokrát mnohem delší než dvanáct měsíců a náročnější dramaturgicky i na vypětí sil.

Je vyhlášen celostátní Festival zájmové umělecké činnosti na počest 30. výročí Slovenského národního povstání a 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou. Výročí pro nás všechny závažná, milá, vyžadující však patřičnou odpovědnost (vždyť víc než polovina národa neví co to je válka). Každý z nás ví kde je jeho místo a co se očekává. V tomto ohledu jsou seve-ročeští ochotníci již několik let pro ostatní příkladem hodným následování.

Tato práce pro společnost i sebe se dá označit za angažovanou. Že se dosud obešla bez formalismu je dobře. Je tím myšlen i formalismus přicházející občas do souboru z venčí. Akcí pouze k výročí těžko někoho angažujeme. Naším posláním přeci je přinášet a tlumočit správné myšlenky a svými výkony přesvědčovat o hodnotách a správnosti těchto myšlenek své posluchače a diváky.

To nechť je kredem naší dobrovolné práce natrvalo.

Igor D o j i v a
vedoucí oddělení ZUČ KKS
předseda ÚV SČDO

Přehlídky a soutěže 1974

V 7. čísle minulého ročníku ML jsme zveřejnili plán akcí pro obory amatérské divadlo a umělecký přednes na rok 1974. Nyní přinášíme přesný plán akcí (přehlídek a soutěží) včetně všech podrobností:

NÁRODNÍ FESTIVAL ZÁJMOVÉ UMĚLECKÉ ČINNOSTI 1974-75 VYHLÁŠENÝ NA POČEST 30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

1. O účast na mezikrajské přehlídce a 5. krajské přehlídce

Mezikrajsová přehlídka v Jablonci n.N. - 11.-18.5.1974
=====

Do 15.2.1974 musí být ohlášeny inscenace

- a) které doporučí OKS ve spolupráci s okresními porotami (netýká se vyspělých souborů krajského výběru)
- b) soubory krajského výběru soutěží povinně, termíny zašlou KKS.

Krajská porota vybere do 27.3.1974 inscenaci pro mezikrajsovou přehlídku. Jestliže budou některé termíny u souborů kolidovat, vyžádá si krajská porota ve smyslu soutěžního řádu náhradní termín.

OKS a soubory zašlou termíny na KKS - s. Červenkové.

5. krajská přehlídka v Žatci - 7.-10.11.1974
=====

Soutěž o účast na krajské přehlídce a zařazení do Kruhu vyspělých souborů končí 30.6.1974.

- a) Soubory Kruhu ohlásí termíny představení všech nastudovaných titulů přímo na KKS.
- b) Ostatní soubory doporučí krajské porotě OKS ve spolupráci s okresní porotou.

Ve smyslu soutěžního řádu KKS nebude v této sezoně vyzývat vyspělé soubory, aby ohlašovaly svá představení.

V rámci 5. krajské přehlídky bude probíhat i přehlídka souborů dospělých hrajících pro děti.

Výběr představení na přehlídku probíhá do 30.6.1974

Soubory doporučí OKS ve spolupráci s okresní porotou tak, aby krajská porota do tohoto termínu inscenace zhlédla.

2. Soutěž vesnických a zemědělských divadelních souborů

O účast na 3.krajské přehlídce v Radonicích 20.-23.6. nebo
27.-30.6.1974
=====

Na základě hlášení z okresů provede krajská porota výběr do
30.4.1974. Představení nutno odehrát do 30.3.1974; vítěz přeh-
lídky bude reprezentovat kraj na Národní přehlídce.

3. Soutěž dětských divadelních souborů

O účast na krajské přehlídce dětských divadelních souborů
=====

Krajská přehlídka dětských divadelních souborů proběhne v první
polovině června 1974 pravděpodobně v Litvínově.

Na základě hlášení z okresů provede krajská porota výběr do 30.
dubna 1974. Představení nutno odehrát do 30.3. 1974. OKS hlásí
představení na KKS s.Červenkové.

4. Soutěž v uměleckém přednesu jednotlivců i souborů (nad 15 let)

Okresní kola proběhnou do 30.3.1974.

(Do 10.4.1974 ohlásí OKS výsledky na KKS s.Červenkové)

Krajské kolo: 19.-21.4.1974

Do krajského kola postupují vždy dva jednotlivci z každé kate-
gorie. Dodržujte kategorie takto: I.kategorie: 16-18 let

II.kategorie: 18-20 let

III.kategorie: nad 20 let

Pro krajské kolo povinná recitace dvou textů - z paměti.

5. Soutěž dětských recitátorů a recitačních kolektivů

Okresní kola proběhnou do 28.2.1974 (výsledky ohlásí OKS
na KKS s.Červenkové do 7.3.1974).

Krajské kolo asi 22.-24.3.1974 v Litvínově. Do krajského
vždy dva z každé kategorie. I.kategorie: 4.-5. třída

II.kategorie: 6.-7. třída

III.kategorie: 8.-9. třída

Při hlášení výsledků okres, kol nezapomeňte na přesné domácí
adresy dětí.

6. Řezáčův Perštejn

Konec května 1974 v Perštejně (okr. Chomutov). Soutěž v uměleckém přednesu dětí i dospělých. Přesné podmínky sdělí na požádání : OKS, ul. VŘSR 86, 430 01 Chomutov (s. Kučerová).

7. Pohár Průboje

Soutěž v uměleckém přednesu děl autorů socialistických zemí. Proběhne v rámci Děčínské kotvy 1974 v červnu. Podrobné pro-
pozice vydá ještě KKS.

Termíny všech přehlídek a soutěží požadujte za definitivní.
Termíny krajské přehlídky vesnických a zemědělských souborů a
krajské soutěže v dětské recitaci budou včas upřesněny.

[illegible]

Jednou vědou

- § Čile si vedou členové souboru při KD v Klášterci nad Ohří, kteří nezapominají ani na významná výročí - v poslední době připravili např.vystoupení k Měsíci čs.sovětského přátelství.
- § První okresní konferenci SČDO v našem kraji uspořádali 12.1. ochotníci okresu Česká Lípa.
- § 28.prosince 1973 zveřejnil Průboj obsáhlé hodnocení IV.krajské přehlídky ochotnických představení v Žatci.
- § Divadelní soubor při DK v Klášterci n.Ohří připravuje na konec února premiéru hry J.Zawieyského "Vysoká stěna".
- § Divadelní studio OB Dobruška uvedl premiéru prvotiny mladé české autorky H.Bednářové "Čas zrání".

1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819

ČLENOVÉ SČDO, MÁTE V POŘÁDKU ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY ? ? ?

Blíží se okresní a krajské konference Svazu, což považujte za jeden z důvodů, že byste se zaplacením členských příspěvků neměli již dále otálet.

Naše RECENZE

Jan Paul : KRÁL 3.333.

(Hraje Divadelní studio F.Hrubína ,Nový Bor - režie:Ing.Z.Mareš)

DS F.Hrubína při KP ROH Nový Bor navazuje na tradice dřívějšího ochotnického souboru, který koncem let šedesátých přestal pracovat. Již několik let projevuje svou aktivitu tento kolektiv mladý věkem souboru i jeho členů. Jeho repertoár je výhradně určen dětem. V posledních letech uvedl soubor Hrubínovu "Krásku a zvíře" (v té době se rozhodl pro název Studio F.Hrubína), Habadovu "Zelenou perlu" a 15.12.1973 jsme viděli premiéru hry J.Paula "Král 3.333."

Paulovo dílo má hned několik předností. Je to jasný příběh jaké-si moderní pohádky, na scéně se neustále něco děje a přitom má hra silný prvek ideový. Řeknete pohádka, ale s pokrytectvím, sobectvím, falší, přísluhovačstvím se setkáváme v denním životě pořád a je dobré tyto vlastnosti sesměšňováním neutralizovat. A potom, není nikdy dosti ve volání po čistých lidských pravdivých citech, upřímné lásce a přátelství a zdravém rozumném a logickém jednání ku prospěchu všech. Nezní-li to všechno mentorsky, necítí-li divák onen napřímený ukazováček s podtextem "teď ti udělují poučení", ale vyplývá-li všechno z jednání, děje jako logická dedukce situací a charakterů, pak je ta myšlenka silná, chytá za srdce a zahnízdí se v diváckých duších, aby tam postupně vykonala své. Navíc tato hra dokáže zaujmout ty nejmenší, starší i nejstarší. Pochopitelně každého po svém.

Inteligentní režisér ing.Zdeněk Mareš si to všechno při realizaci titulu uvědomoval a premiéra je toho živým dokladem. Že nevyšel záměr na 100%, to se ochotníkům stává. V tomto případě to způsobily dvě hlavní příčiny. První je dramaturgická. I když bylo z textu skrtnuto několik stran, písně zase celou hru prodlužují a inscenace se stává delší než je ucnosné pro dětskou vnímavost. Uvědomíme-li si, že poslední jednání je textově nejslabší (a režisér pojal správný záměr ještě je upravit) vyniká tato disproporce daleko výrazněji.

Druhá příčina je v režijní a herecké práci. Úmyslně směšují dohromady dvě tvůrčí kategorie, protože zvlášť v této inscenaci ta herecká podmiňuje režijní. Většina herců měla do poslední chvíle před premiérou potíže se znalostí textu (stopy zůstaly i v premiéře) a tak nestačila využít všechny své schopnosti k vymýšlení

adekvátních výrazových prostředků, vyjadřovacích zkratk, metafor, gagů, které by záměr režijní podpořily a realizovaly. Že na to herci mají (a mužská část hereckého kolektivu dvojnásob) to dokazují např. scény krále s princí. A tady jsme u problému, který je hlavním momentem ambiciózního divadla: divadlo je umění syntetické, kolektivní. Herec musí s režisérem spolupracovat, domýšlet postavu ve výrazových prostředcích, nabízet. Režisér "kupuje". Nemá-li co koupit, vymýšlí za herce, a když je těch herců patnáct, nestačí na všechno sám.

V režijní práci na hře pocítuji ještě potřebu většího zvýraznění faktu, že jde o království, v němž je zakázáno vyslovit hlásku "ř" a to hned v expozici. Tam chybí mizanscéna, ať se to Petru Bozděchovi líbí či nikoliv. V závěru pak jde o zkloubení scény s rozluštěním záhad o znaku, názvu království a jména krále. Na jedné straně tu podává vysvětlení Řehák z Hřibálova, na druhé mu do toho kýchají a baví děti tři princové. Bezvýhradně přijímám scénu Jiřího Franke. Je náznaková, ale pohádková, dává hercům dostatečný prostor, spoluvytváří atmosféru, je estetická. Kostýmy, staré bolest ochotníků, tentokrát vynovují. Výborné jsou písně. Textař Josef Pecha a skladatel ing. Zdeněk Mareš, patří mezi ty nejlepší, které ochotnické divadlo v kraji má.

O herecích jen stručně pro jejich větší počet a vymezený rozsah tohoto článku:

Míla Žaloudková jako princezna je milá a půvabná, i na ni se však vztahuje poznámka o potřebě dalších nápadů. Vlastimil Vik hraje krále jako bodře hloupého staříka. Co kdyby občas vystrčil růžku v trochu vážné poloze ještě ty, který nesnáší odpor a hlavně ne ty chytřejší. V textu to má. Josef Pecha hraje Přemysla pravdivě a prostými prostředky, nápad chybí při pohybu u písničky. Jaroslav Janouch, představitel učitele jazyka, je herecky trochu z jiného těsta, ale v této postavě to tak nevádí. Hlavně přidat na intenzitě hlasového projevu. Jan Sádlik jako učitel tělocviku plní svůj úkol, ale musí oživit scénu, když "morduje" fraucimor tělocvikem. Ing. Rudolf Zrůstek v roli Strouhače je živou ukázkou jak zdánlivě epizodní úloha může být stylizována, promyšlena a předvedena v přesné zkratce tak, aby nejen plnila funkci ve hře, ale dodala celému představení šťavu. Chůva a tři dvorní dámy (Zdena Štechrová, Jaroslava Řehová, Ivana Neckářová a Dagmar Pištorová) nepůsobí na jevišti špat-

ně, ale hrají spíš kompars než soubor odlišných individuí. Výborné jsou postavy princů (Jan Jaroš, Petr Bozděch a Jiří Horáčka), mají v sobě typ zdegenerovaných šlechticů a směšnou grácii kasty, ale i (a nejen vnější) znak vlastního charakteru, kterým se odlišují. Posel v podání Jiřího Fraňka předvádí směs talentu a nezkušenosti, ale ze hry "nevyčnívá". Přes všechny výtky bylo představení dost vyrovnané s citem pro míru i žánr. Rozepsal jsem se o něm více proto, jelikož souhlasím se souborem, že dětem se má dávat to nejlepší.

[illegible]

BURZA hŘednAVení

- 1) Divadelní studio OB Dobkovice, okr. Děčín
Hana Bednářová - ČAS ZRÁNÍ (Komediální příběh mladých lidí,
kteří hledají své životní partnery a platí přitom daň své
nezkušenosti) - Podmínky: dopravné 4,- Kčs/km + 200,- Kčs +
občerstvení - Počet osob: 12 - Do konce roku 1974 - Jana Čer-
venková, červený vrch 18, Děčín IV.
- 2) Divadelní soubor J.K.Tyl Jablonec n.N.
A.B.Ruzzante - KOKETKA - Podmínky: Dopravné 4,- Kčs/km +
350,- Kčs režie a poměr části půjčového kostýmů + občerstvení-
Počet osob: 11 - Ivana Kořínková, Kokonínská 30, 46601 Jablonec n.N.

Dilia vydala v poslední době:

mimo jiné

Mar Bajdžijev : D U E L

(2 muži, 2 ženy; dekorace náznaková) - Velice zajímavá hra kirgizského autora, komorní drama milostného trojúhelníku - mladé ženy a dvou mužů.

A.N.Ostrovskij : I CHUDÁK MÁ ČEST

(5 m, 5 ž ; dekorace: chudý pokoj, salón) - Známá hra v novém moderním překladu J.Sedláčka.

Siegfried Pfaff : REGINA B. - DEN ŽIVOTA

(15 m, 9 ž, 2 děti; dekorace náznaková) - Mladý autor NDR postihl v této hře na ploše jediného dne ze života ženy řadu problémů společnosti i proměnu lidských vztahů.

Shelagh Delaneyová : ZAMILOVANÝ LEV (deviz.)

(10 m, 7 ž, kompars; dekorace: pokoj v domě na předměstí) - I v této hře (podobně jako v "Chuti medu" i v celé své tvorbě) zabývá se autorka životem nejnižších vrstev anglické společnosti.

Jaromír Sypal : Z PEKLA ŠTĚSTÍ (pro děti a mládež)

(4 m, 1 ž, 4 dívky, 4 chlapci; dekorace náznaková) - Oblíbená starší hra známého autora dětských her.

Ján Solovič: MERIDIÁN

(4 m, 2 ž; dekorace: obývací pokoj) - Patří mezi hry s tematikou SNP, zabývá se problémy etickými.

OKLAMÁNÍ neboli PŘEDVEČER TŘÍKRÁLOVÝ /Komedie o 38 obrazech, jak já sepsali sienští akademikové k chvále vznešených dam L.P.1531.
(11 m, 5 ž; dekorace náznaková) - Bujná renezanční komedie, která je předchůdkyní Shakespearova Večera tříkrálového (napsaná téměř o 70 let dříve).

Václav Tomšovský : JAK SE ČERTI ŽENILI (pro děti)

(6 m, 6 ž; dekorace: u kovářny, na zámku, bouda v lese, peklo) - Pohádka.

Bedřich Skočdopole: HAZARDNÍ HRA PROTI NUDĚ V NEDĚLI

(4 m, 2 ž; dekorace: zahradní restaurace, pokoj, pokoj ve mlýně) - Téměř detektivní komedie s nehrdinskými hrdiny, neotřelými dialogy a napětím, které vyústí do zcela neočekávaného závěru.

Truman Capote: LUČNÍ HARFA (deviz.)

(10 m, 8 ž; dekorace: obývací pokoj, domek na stromě) - Dramatizace vlastní novely současného amerického prozaika. Lyrická jevištní báseň o strastiplném hledání lidského štěstí v drsné společenské realitě.

Roger Vailland: HELOISA A ABELARD (deviz.)

(28 m, 4 ž; dekorace náznaková) = Příběh lásky starého francouzského filosofa Abelarda a jeho krásné žačky Heloisy.

Borislav Brezovský: ŽELEZNÝ STROP

(11 m, 7 ž; dekorace náznaková) - Děj hry je zasazen do tří poválečných let, ikdyž charaktery jejích hrdinů byly utvářeny před válkou a v jejím průběhu; hra byla napsána k 25. výročí Února.

Ján Kákoš: O TŘECH KRÁSÁCH SVĚTA (pro děti)

(6 m, 7 ž, 2 chlapci, 1 dívka; dekorace: světnice se zápražím, lodičie na hradě, skalnaté pobřeží, část královské zahrady s domkem, ve vojenském stanu, královská zahrada, kouzelný vrch) - Poetická pohádková hra známého slovenského autora.

UMĚLECKÝ PŘEDNES

5

HODNOCENÍ JEDNOTLIVCŮ V UMĚLECKÉM PŘEDNESU

Jedním z nejpětších problémů v práci poroty je stanovení kritérií pro co nejobektivnější posouzení výkonu přednášeče. Ústav pro kulturně výchovnou činnost ve snaze usnadnit a hlavně sjednotit hlediska hodnocení vypracoval (ve spolupráci s předními odborníky dr. Musilovou a J. Hrašem) tabulky hodnocení jednotlivců i souborů v uměleckém přednesu.

Je zcela samozřejmé, že kolik je porotců, tolik je názorů na umělecký přednes, proto také tabulku bereme spíše jako pomocný materiál (pokusně ji využívaly některé ústřední poroty), jde hlavně o to, aby výsledné pořadí recitátorů podle hodnocení jednotlivých porotců mohlo být sjednoceno a upřesněno objektivněji, případně aby se zabránilo zbytečným rozporům v porotě.
V z o r t a b u l k y pro hodnocení jednotlivců:

Jméno :
Okres / kraj : Kategorie:
Autor, text:

I. Základy koncepce přednesu:

1. Dramaturgický výběr zejména vzhledem k možnostem recitátorů
2. Pochopení předlohy, porozumění autorovu stylu.
3. Stavba přednesu literárního díla.

II. Vnitřní a technická připravenost recitátora:

4. Představitelství, fantazie
5. Členění textu, rytmus a forma verše.
6. Technika řeči, spisovná výslovnost.
7. Pohybová kultura.

III. Výsledný dojem z recitátorova vystoupení:

8. Emocionální působení na posluchače.
9. Originalita výkonu, osobitost přednášeče.

Součet bodů (1-9): Porotce:

K práci s tabulkou:

Každé hledisko (1.-9.) se hodnotí v rozsahu na 1-5 bodů (1 nejhorší známka a 5 nejlepší), nedoporučuje se dělení na desetiny. Výsledný součet bodů (tj. max. 45 a minim. 9) určuje pořadí. Osvědčilo se propočítávat průměr výsledných součtů od všech porotců.

Tabulka určitě vyvolá i diskuse, proto připojuji alespoň několik stručných vlastních poznámek:

- A) Bod 1 (dramaturgie) je v těsné návaznosti k bodu 2, který se v podstatě promítne i v bodech 3 a 5. Tady navrhuji tuto možnost: v bodu 1 přihlédneme spíše k literární a myšlenkové kvalitě textu a jeho vhodnosti k typu recitátora (věk, hlas, psychika atd.), bod 2 by měl spíše zachytit, jak je text blízký recitátorovi, zda jej chápe a hlavně je-li schopen jej dále "předat", u bodu 3 sledovat celkovou výstavbu básně a u bodu 5 důraz na detail (stavba jednotlivých veršů, jejich rytmus, přesahy, přesnost textu atd.).
- B) u bodu 4 jde skutečně o individuální posouzení.
- C) bod 6 je nutno velice přesně posuzovat, do krajského kola by neměl projít recitátor s vadou řeči, případně s nedostatky ve výslovnosti (nedbalá artikulace, nářeční prvky atd.)
- D) vzhledem k tomu, že všeobecně se u nás přednáší bez gest, je u bodu 7 hlavním úkolem sledovat příchod a odchod recitátora, postoj při přednesu, mimika (pozor na nepřírozené pohyby očí, trhavé pohyby těla ap.), v případě použití gest je nutno posoudit jejich význam a estetičnost.
- E) v bodu 8 se projeví to, čemu porotce říká "to se mi líbilo", aniž by přesně dokázal charakterizovat okamžitě proč, tento důvod "proč" se projeví v bodě posledním. Mám pocit, že v obou bodech se snižuje hodnocení i v případě špatné výslovnosti, neboť to je kaz, který nejvíc ovlivňuje dojem mluveného slova.

Ještě jednou zdůrazňuji, že tabulku nutno chápat jako pomocný materiál, nikoliv jako jasně rozhodující o pořadí, případném postupu. Velice bychom také uvítali vaše připomínky, zkušenosti i dotazy k této problematice, protože se k ní určitě ještě několikrát vrátíme.

Rudolf F e l z m a n n

Všem recitátorům a členům souborů uměleckého přednesu:

NEPŘEHLEDNĚTE TERMÍNY SOUTĚŽÍ V UMĚLECKÉM PŘEDNESU (viz str. 3-4 tohoto čísla ML.

Obsah:

Na okraj roku 1974	str. 1
Přehledky a soutěže 1974 (termíny)	str. 2
Jednou větou	str. 4
Naše recenze	str. 5
Burza představení	str. 7
DILIA vydala v poslední době...	str. 8
Umělecký přednes:	
Hodnocení jednotlivců v umělec.přednesu . .	str. 10

Vydává :

**Krajské kulturní středisko a krajský výbor
Svazu českých divadelních ochotníků
v Ústí nad Labem**